

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravišтво: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Zupan Hribar.

Dunaj, 21. avgusta. »Lidove Noviny« poročajo, da bo vprašanje o potrditvi župana Hribarja rešeno v najbližjih dneh in da bo Hribar brez dvoma potrjen. — Vašemu poročevalcu se je na merodajnem mestu povedalo, da so se posvetovanja ministrov glede draginje mesa tako zavlekla, da je bilo treba za pozneje odložiti več važnih zadev in med temi tudi potrditev župana Hribarja.

Zoper draginjo mesa.

Dunaj, 21. avgusta. Oficijsko poročilo o sklepih ministrskega sveta glede draginje mesa pravi, da se je ministrski svet zedinil na primerne ukrepe, da pride več živine in mesa na trg. Sklenilo se je poskrbeti, da se prej uveljavi trgovinska pogodba z Rumunsko, ki stopi v veljavo 1. septembra. Dokler ne bodo zgrajene obmejne klavnice se uredi uvoz provizorno. S parobrodskimi družbami se sklene dogovor, da poskrbe za ladje - hladilnice. Obenem se takoj začne z ogrsko vlado pogajanja glede dovoljenja uvažati živino in meso vsaj s 1. oktobrom. Dovolilo se bo deloma uvažati živino iz Italije, Nizozemske in Francije, glede uvoza mesa iz Argentine pa se bodo vršile nove poizvedbe. Vlada hoče za prevažanje živine izposlovati znižanje železniških tarifov. Pričakuje pa tudi, da bodo obine znižale tržne pristojbine in same poskrbele, da pride več živine na trg. **Zahtevane prepovedi, izvažati živino v inozemstvo vlada ne izda.**

Vlada in Poljaki.

Dunaj, 21. avgusta. Ministrske konference s prezidijem poljskega kluba so v političnih krogih vzbudile veliko začudenje. Po tolikem gromu se ni pričakovalo, da bo poljski klub tako krotko sprejel samo pomirljive vladne predloge. Poljaki proglašajo konferenco za neobvezne razgovore. Očividno je, da se gre le za pridobitev časa. Podpredsednik poljskega kluba Stwiercina je izjavil, da klub pred novembrom ne bo nič definitivnega sklenil.

Dunaj, 21. avgusta. Vlada je prezidiju poljskega kluba izročila glede kanalov 100 strani obsežno spomenico, v kateri so obrazložene vladne ponudbe. Vlada ponuja 120 milijonov drž. prispevka za kanal z Dnjestrom, čigar troški bi znašali skupaj 227 milijonov. Gališka bi morala pokriti 12% teh stroškov, kar bi po odbitju drž. prispevka ostalo, pa bi pokrila družba, ki bi kanal zgradila in oskrbovala. Drug vladni predlog se tiče modificiranja vodocestnega zakona, v katerem slučaju bi stroški za kanale znašali okroglo 800 milijonov. Posjaki še sami niso na jasnem, kako naj se odločijo.

Novi železniški zakon.

Dunaj, 21. avgusta. Zakon o lokalnih in malih železnicah, ki ureja vprašanje o pristojbinah in kolekih teh železnic, je sankejioniran.

Politični kalendarij.

Dunaj, 21. avgusta. Poljaki zatrjujejo, da se pri konferenci prezidija poljskega kluba z vlado ni nič govorilo o dispozicijah glede jesenskega zasedanja drž. zbora. Pravijo pa, da bo poljski klub vedel ceniti Bie nerthov trud za sporazumljenje s Poljaki.

Dunaj, 21. avgusta. V poljskih krogih se zatrjuje, da je ministrski svet tudi že sklenil posamičnosti glede političnega kalendarja za letošnje jesen. Baje se snidejo **deželni zbori** že v septembru najdlje na šesttedensko zasedanje. Tudi za zborovanje češkega deželnega zbora se hoče vlada krepko zavzeti in sklicati čim prej češko - nemške konference. Delegaciji bodeta zborovali v oktobru.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 21. avgusta. Navzlic popolno jasni ustavnopravni določbi, da se mora delegacija za vsako leto na novo voliti, se vlada neče udati in namerava sklicati staro delegacijo, češ, da lani ni zborovala in vsled tega ni dovolila proračuna za 1. 1909, da torej njena funkcijska doba še ni potekla.

Prestolonaslednik in Rothschild.

Dunaj, 21. avgusta. »Neue Freie Presse« trdi, da običje prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand dne 24. t. m. Rothschilda na njegovem gradu Waidhofenu. Z ozirom na to, da je Rothschild hudo »razžaljen«, ker je vlada zadnje posojilo najela pri poštni hranilnici in pri Rothschildovih nasprotnikih v Berlinu, je ta obisk jako zanimiv.

Ravnatelj južne železnice.

Dunaj, 21. avgusta. Pred nekaj dnevi je »Tagespost« poročala, da sek. šef Weeber ne postane generalni ravnatelj južne železnice. Resnica je pa, da so tozadevna pogajanja že **perfektna** in da postane Weeber že v septembru generalni ravnatelj južne železnice.

Liechtenstein je bolan.

Dunaj, 21. avgusta. O zdravstvenem stanju deželnega maršala princa Liechtensteina se poroča, da je jako resno in da je bolnik zelo slab, vendar da se še neposredno ni bati katastrofe. Neka korespondenca javlja, da se je Liechtenstein popoldne počutil nekoliko bolje.

Dunaj, 21. avgusta. Pozno zvečer se je princu Liechtensteinu bolezen tako obrnila na slabo, da bo danes treba nove operacije, a vzlie temu je jako malo upanja, da še okreva.

Kolera.

Trst, 21. avgusta. Oblastva so ukrenila različne ostre odredbe, da se ne zanese kolera. Mestna delegacija je izdala posebno razglasitev. Vsi gostilničarji in prenočevalci morajo nemudoma naznaniti vsakega iz Puglie došlega tujca, da pride pod

zdravniško nadzorstvo. Prodaja melon je prepovedana. Parnik »Epiro«, ki je prišel z mnogimi pasažirji iz Puglie, je bil preiskan, a disi so vsi pasažirji zdravi, bodo morali ostati pet dni pod zdravniškim nadzorstvom.

Dunaj, 21. avgusta. Pozno zvečer so došla iz Trsta poročila, da je tam **zdravniško konstatiranih več slučajev kolere**. Trije slučaji so po zdravniških dognani, sumljivih slučajev je pa 20. Oficijsko poročilo o varnostnih odredbah je najbrže že posledica teh slučajev.

Pariz, 20. avgusta. Zaradi slučajev kolere na Italijanskem je vlada odredila strogo nadzorovanje tujcev iz Italije in zlasti iz Italije prihajajočih ladij.

Boj za Sv. Lenart v Slov. goricah.

Sv. Lenart v Sl. goricah. 21. avgusta. Nemška reklamacijska komisija je zavrnila vse slov. reklamacije glede občinskega volilnega imenika, dasi so Nemci pri sestavi istega izvršili naravnost neverjetne sleparije. Dejansko stanje v 1. razredu je 7 Slovencev proti 5 Nemcem, v drugem je pa **število Nemcev in Slovencev enako**. Nemci so to razmerje z raznimi goljufijami izpremenili. Slovenci so nastopili pritožno pot.

»Posebno ne slovenskih dopisov!«

Celje, 21. avgusta. Vodstvu kopališča Rimske toplice se je poslala neka slovenska tiskovina. Vodstvo pa jo je vrnilo in nekdo je pripisal: »Speziell keine slowenische Zuschriften!« To je višek narodne nestrpnosti in — neumnosti! Pričakujemo sedaj še, da bode vodstvo Rimskih toplic dalo postaviti še pred kopališčem napis: »Speziell keine slowenische Gäste!« In kar velja za Slovence, velja za vse Slovane.

Za balkansko federacijo.

Solun, 21. avgusta. Mladoturški list »Rumeli« naglašja, da Turčiji ne kaže pristopiti trozvezi, pač pa da je za njo edino praktična pot ta, da se pridruži balkanski konfederaciji, ki ne vodi samo k miru na Balkanu, marveč tudi odgovarja interesom narodov in držav na balkanskem polotoku.

Turčija — naprednejša od Avstrije.

Carigrad, 21. avgusta. Pravosodno ministrstvo je izdelalo zakonski načrt, ki uvaža obvezni civilni zakon v vsi turški državi. Zakonski načrt se že v prihodnjem zasedanju predloži parlamentu v razpravo.

Črnogorski jubilej.

Cetinje, 21. avgusta. Grško brodovje pride 31. avgusta v Bač. Rusko brodovje z velikim knezom kot namestnikom ruskega carja pride 1. septembra.

Cetinje, 21. avgusta. Narodna skupščina, ki bo proklamirala Črno goro za kraljevino se je sešla včeraj. Za predsednika je izvoljen Gjukanović, za podpredsednika Milo Došić.

Vojno sodišče na delu.

Skopje, 21. avgusta. Vojno sodišče v Prizrenu prične te dni s svojim delovanjem. Sodilo bo najprvo 105 upornih Albancev, ki so jih nedavno tega v to svrhu tjakaj prepeljali iz ječ v Peči. Med obtoženci se nahaja tudi peški arnavtski prvak Zejnel bej.

Turki zažgali mesto.

Solun, 21. avgusta. Ker nekateri bolgarski prebivalci v mestecu Tikveš niso hoteli vojakom izročiti orožja, so jim leti zažgali hiše. Požar se je z izredno hitrostjo razširil in v nekaj urah je bilo vse mesto žrtev požara.

Radi umora črnogorskega emigranta Mitrovića.

Skopje, 21. avgusta. Radi umora črnogorskega emigranta Mitrovića je policija zaprla lastnika hotela »Imperial« Todora in hotelskega slugo Stvaro Maksimovića. Ta je priznal, da je Mitrovića zabodel z nožem, ki mu ga je dal hotelir Todor. Po izvršenem zločinu je Stvara nož zopet vrnil hotelirju. Policija je nadalje zaprla nekega Zivka iz Prištine, o katerem atentator zatrjuje, da mu je obljubil 1000 napoleonov, ako odstrani Mitrovića.

Prijeti vohuni.

Petrograd, 21. avgusta. V Bočivolovu so vjeli avstrijskega vohuna in ga odpeljali v Kijev. To je v kratkem času že tretji vjeti avstrijski vohun.

Lvov, 21. avgusta. »Slovo Polskie« javlja, da so v Borzoniceh aretirali agronoma Pochowskega kot ruskega vohuna.

Pasić ostane.

Belgrad, 21. avgusta. Vesti, da hoče ministerski predsednik Pasić odstopiti, so popolnoma neutemeljene. Ni ne notranje-političnih, ne zunanje-političnih vzrokov, da bi se Pasić umaknil.

Največja italijanska vojna ladja.

Castellamare, 21. avgusta. Tu je bila spuščena v morje največja ladja italijanske mornarice, oklopnica »Dante Allighieri«. Navzoči so bili: kralj, kraljica in dostojanstveniki.

Baron Drexler najden.

Barona Drexlerja so našli mrtvega. Umirovljenega drž. sodnega svetnika Karla barona Drexlerja, katerega pogrešajo že od 13. t. m., so našli s prerezanim vratom v nekem gozdu blizu Reckawinkelja v dunajski okolici. Najbrže se je sam umoril. Bil je že dalj časa bolan na živcih.

Klerikalno denuncijantstvo.

Klerikalce zelo boli, da se jih prav nikdo ni spominjal niti pri slovanskem narodno - gospodarskem shodu, niti pri gasilski slavnosti in da so jih tako lahko pogrešali. Vsaj je pa to tudi lahko razumljivo, vsaj sta bili te dve prireditvi slovanski. In kdo naj se spominja na slovanskih prireditvah ljudi, ki ne poznajo svojega naroda, ki prodajajo svoj materinski jezik, ki prodajajo za Judežve groše slovensko deco nemškemu šulferajnu? Vsled tega jim ni zadosti, da denuncirajo slovenske naprednjake, začeli so denuncirati tudi udeležnike slovanskega narodno - gospodarskega shoda. Dunajska »Reichspost« ima namreč dopis, katerega so ji poslali ljubljanski klerikalci. V tem dopisu se pravi, da je bil neposredni vzrok za znane antidinastične in velesrbske demonstracije (o katerih se je zdaj izkazalo, da so jih uprizorili je klerikalci sami!), slovanski narodno - gospodarski kongres, na katerem se je ostro govorilo zoper Nemce ter pozivljalo na gospodarski bojkot Nemcev. To je najpoglejše čin, katerega so zmožni samo naši klerikalci. Ker so klerikalci uvideli, da ne bodo mogli preslepiti slovanskih udeležnikov, ter jih speljati na tisto pot, po katerem hodijo oni — dobro plačani sužnji nemškega kapitala in vsenemske misli, tedaj so na povelje nemške šparkase odrekli svoje sodelovanje. Upali so pa, da se shod ne bo mogel vršiti, če na njem ne bo gospodarskih kapacitet a la dr. Pegan, ki se kaj dobro razume na razna gospodarska vprašanja, posebno na finance in pa na obligacije, srečke itd. Iz zavisti so začeli zdaj denuncirati slovanske goste, ter jih sumničiti veleizdajniških dejanj.

Upamo, da bodo naši gosti: Čehi, Poljaki in Hrvati v svoji domovini izprevideli, kakšni nezačajneži so naši klerikalci. Vsa slovanska javnost naj izve, kakšnih nizkih sredstev se poslužujejo naši klerikalci, katerih voditelj je dr. Šustersič. Upamo pa tudi, da bo slovanska javnost odkazala zastopnikom te denuncijantske politike tisto mesto, ki jim gre — mesto, kamor spadajo efijalti.

Razkrinkani!

Slovenec se zviija in sika in se peni kakor gad, če si mu stopil za glavo. Pa ne pomaga nič. Ujet je in razkrinkano je klerikalno lopovstvo, ki je tako, da smrdi do neba. Klerikalci so uprizorili na cesarjev predvečer demonstracije. Storili so to z namenom, da bi mogli sumničiti svoje politične nasprotnike in zlasti

župana Hribarja. Demonstracija je vodil »Slovenec« poročevalec Puc, nadzoroval jo je pa »Slovenec« urednik Mošker. To stoji in tega ne ovrže nobeno izgovarjanje in nobeno zagovarjanje. »Slovenec«, ki svoje najete bratce iz blata vleče, bi rad utajil, da od nas imenovani navedeni demonstrantje niso bili klerikalci. Konstatujemo, da so Jože Stele, Pavlin in Janez Bonafše danes Čuki, ostali so pri »gšelenterajnu« ali še, ali pa so bili tam vzgojeni. Konstatiramo dalje, da so spremeljajoč domobransko godbo kot pravi agenti - provokaterji nastopali naslednji Čuki: Edvard Ažmoh, Avgust Kordin, Mirko Strnad in F. O bersnel. To so fakta, to stoji, to je pribito in te resnice ne bodo klerikalci z nobeno zvijačo in z nobeno lažjo utajili.

Samo da je konstatirano.

Nismo poklicani meriti patriotizem vsakega prebivalca kranjske dežele in tudi kar nič nas ne veseli, razpravljati o takih stvarih na način, kakor delajo klerikalci, ki iz samega denunciranja kar ven ne pridejo in proglašajo že vsakega za veleizdajalec, kdor »fetrainarjev« ne smatra za kaka višja bitja. Ali — spričo besnenju klerikalnega časopisja vendar ne bo brez koristi, če z malim izgledom pojasnimo, kakšen je razloček med besedami in med dejanji pri klerikalcih. Tak izgled smo izvedeli iz Črnomlja. Tam je bila na predvečer cesarjeve osemdesetletnice naročena slavnostna razsvetljava celega mesta in pa mirozov. Kljub temu, da je mestni župan šele ob 5. popol. dal razglasiti neko zmes, ki je nihče ni razumel, se je prireditev sijajno obnesla. Drugi dan je bil glavni trg ves okrašen, z vsake hiše so vihrale trobojnice, samo mestna hiša, kjer je občinski urad, reprezentant črnomaljskega mesta, je bila brez zastave. To je župan Skubic seveda namenoma tako poskrbel. Beležimo to samo v dokaz, kakšen je razloček med besedami in med dejanji klerikalcev, samo da je konstatirano in pribito, dasi je čisto gotovo tudi velika nesramnost, da se človek takega kalibra, kakor je župan Skubic, upa tako demonstrirati in to v nasprotju z mišljenjem in z željami prebivalstva.

Glasiło naših kazinotov in cesarjev jubilej.

»Alldeutsches Tagblatt« je, kakor znano, glasiło ljubljanskih Schönererjancev, ki se rekrutirajo ponajveč iz e. kr. uradnikov. Vodja teh ljudi je protestantski pastor dr. Hegemann, ki je obenem najuglednejši sodelavec lista »Alldeutsches Tag-

blatt«. — Dunajska »Reichsposta« je objavila uvodnik: »Nach dem Fest«, v katerem slavi cesarjev jubilej kot dogodek, ki bo ostal v vednem spominu Avstrijcem in da bo še bodočim generacijam prišel v dobro kapital tega slavnostnega dne. »Alldeutsches Tagblatt« pa pravi:

»Ta članek znači že več nego navadno bizantinsko neumnost. Bodoče generacije bodo morale biti več nego skromne, kajti »dogodek« včerajšnjega dne vendar ni nič, ki ba le količkaj dobrodelno vplival. Računa naj se le z Dunajem, koliko ljudi se je brigalo za ta »dogodek«, če bi se v Pratru ne nudile vsakovrstni spektakel in igre. O »dogodku« so govorili le malokateri, le židovski in rimski škoki so se po bizantinsko izdivjali, zlorabljali zgodovino ter izrabljali potrpežljivost tiskarskega papirja.«

Mi temu članku ne bomo pristavljali komentarja, ker bi bil odveč. Značilno je pa za naše Nemce, ki vidijo v vsakem Slovincu slabega patrijota in ki so pred leti izdali znano brošuro »Von Belgrad nach Ljubljana«, da imajo za svoje glasiło »Alldeutsches Tagblatt«.

Že zopet Grand hotel »Union«.

Po Ljubljani se širi govorica, da so unionski gostje na to prišli, da se je točilo mengiško klerikalno pivo za svetovnoznano in tudi skoraj še enkrat dražje plzenjsko »Prazdroj - pivo« iz »Meščanske pivovarne v Plznu«. No, pri klerikalcih je pač vse mogoče!

Nedeljski počitek dne 18. avgusta na vseh e. kr. poštinih uradih tržaškega ravnateljstva.

Zopet se je izkazalo tržaško poštno ravnateljstvo nedoslednim. Svojim podrejenim poštinih uradom je poslalo brzojavno obvestilo, naj v proslavo vladarjeve 80letnice, dne 18. avgusta tako poslujejo, kakor bi bila nedelja. No, in kdaj je dospel ta ukaz? — Dne 17. avgusta, to je na predvečer, in to le na večje pošte, katere so z žicami v zvezi. Drugi uradi so dobili ukaz dne 18. avgusta in manjši, bolj oddaljeni uradi, so ga dobili šele dne 19. avgusta, to je, en dan po jubileju. Kako pridemo stranke, katere imamo na poštah opraviti, do tega, da se nam poštni uradi brez vsakega obvestila zapirajo? Sicer privoščimo poštinih uslužbencem, kateri so itak jako malo prosti, da imajo popoldne prosto, le vedeti hočemo vsaj par dni poprej, da bo poštni urad zaprt, sicer hodimo zastoj na pošto. Ravno tržaško ravnateljstvo zahteva od naših poštinih uradnikov največjo točnost, žalibože samo je pa nima. Gotovo se bo dvorni svetnik Pattai zagovarjal, da ga

ni bilo doma, (saj njega za redno stvar itak nikoli doma ni), ako bi prav dopust imel, kot dvorni svetnik ne bi smel pozabiti na tako imenitno slavo. Poštni ravnatelj Pattai nemara še nikoli ni bil kos svojemu imenovanju in službi.

Laški solo v novomeški kapiteljski cerkvi.

V Novem mestu se je brala na rojstni dan cesarjev slavnostna masa, katere so se udeležili vsi uradniki, meščanstvo itd. Soproga tukajšnjega e. kr. okrajnega glavarja Rechbacha je hotela nuditi Novomeščanom poseben užitek. Ponižala se je ter šla na kor med plebejske pevce. Pela je tam solo, in sicer v laškem jeziku. Slovensko občinstvo je strmo poslušalo to laško »petje«. Gospe baronovki bi pa prav vljudno svetovali, naj ostane s svojimi laškimi solo - spevi rajše doma med štirimi stenami.

Klasična slovenščina.

Na logaški železnični postaji so dobili nov avtomat od dunajske tvrdke »Commandit - Gesellschaft Hartwig & Co.« Na tem avtomatu je tudi navodilo, kako na se ga rabi. To navodilo je sestavljeno v taki spakdrani slovenščini, da je čudno, da pušča postajno načelnistvo postaviti tak avtomat. Navodilo se glasi: »Po vtisniču eneg kosa od 20 vinarja, čoka se, dok isti na tlo padne, tedaj se vleči počasi na držalju.« Ker Slovenec pač ne more razumeti te slovenščine, tedaj se tudi ne more posluževati avtomata. In posledica tega bo, da ostane avtomat poln čokolade itd. — pa prazen denarja.

Novi šolski nadzornik za ptujski in ljutomerski okraj.

Z Dunaja se javlja, da je imenovan za šolskega nadzornika v ptujskem in ljutomerskem okraju gosp. Matija Heric, doslej nadiučitelj v Cirkevcih na Dravskem polju. G. Heric se doslej ni nikjer veliko pokazal v javnem življenju; nekateri trde, da narodno ni posebno zanesljiv. Nastane pa sedaj vprašanje, kam pojde sedanjí nemškutarski ptujski nadzornik Dreflak? Govori se, da ga mislijo spraviti Nemci v Maribor, in tako izročiti šolstvo v narodno skrajno ogroženem mariborskem političnem okraju germanizaciji — počasni sicer, a gotovi. Slovenske poslance prizadetih okrajev in vse politične činitelje pozivamo, naj skrbno čuvajo, da nam ne napravi vlada kake lumparije!

Občinske volitve v celjski okolici.

Jutri in pojutrišnjem se bije odločilen boj za celjsko okolico. Boj bo tako hud, kakor še ni bil za nobeno

LISTEK.

Bratranec.

Spisal Josip Premk.
(Dalje.)

Dolgi in pusti so bili potem dnevi, ko sva se dolgočasiila ob kratkih razgovorih skoro cel mesec v varstvu puščobne strežnice, dokler nama niso dovolili na prosto, v bolniški vrt.

Medlo je sijalo solnce izza sivih oblakov, ki so bili štrnasto razmreženi tja do nebosklona, kjer je prehajalo morje v svoji navidezni vzpetosti v enolično, motno združenje neba in morja...

Čez bolniški vrt so padale dolge sence bujnih cipres, a zrak je bil skoro prenasiačen s težkim vonjem duhtecih rož, zato sva krenila s sobolnikom Zalokarjem tja v lopo, ki je stala čisto na koncu vrta, obdana kroginkrog z oleandri in tako gosto obraščena s slakom in bršljanom, da ni prodrli skozi niti en solnčen žarek.

»Pravite, da sem govoril v tisti blaznosti o — Kristini?« je povzel po dolgem molku in uprl name svoje črne oči. Obraz mu je podplula lahna rdečica, kot da je v zadregi, a nato je prisledel bližje k meni in mi dejal s prijetnim glasom nekako nemirno in plaho:

»Povejte mi, morda sem govoril celo kaj več, morda sem se popolnoma izdal? —«

Jaz sem odkimal, ker nisem vedel kako in kaj misli..., a da igra Kristina v njegovem življenju važnejšo vlogo, kot sem mislil, o tem sem bil skoro prepričan.

In govorila sva še parkrat o tem, sam je navadno napeljal na to pogovor, dasi se je ob takih trenutkih razburjal kot človek, ki hoče zatreti siloma kake spomine...

Nekoč pa se mi je izpovedal, ne da bi ga vprašal.

V tisti senčnati lopi sva sedela in gledala tja na morje, ki je bilo kakor polito s krvjo, vse nebo je bilo posuto z rdečimi rožami in drevje v vrtu je šelestelo v prijetnem večernem vetriču.

Zalokar si je podprl glavo z desnico, topo se je zagledal v tla in pričel:

»O Kristini se mi je torej bledlo, — o Kristini... Glejte, kako čudna so človeška pota, toda pustiva to! Hočem vam povedati, da nama bo krajši čas, neko zgodbo, ali bolje, par svojih doživljajev, ki se vam bodo zdeli morda smešni in malenkostni, a za-me so važni, in da ste jih doživeli vi, bi vam bili gotovo tudi.

Pred dvema leti, no, sedaj bo že skoro dve leti in pol, sem se pripeljal iz tuje.

Natanko se spominjam. Jesensko dopoldne je bilo, precej hladno, nebo

puščobno in prevlečeno z enolično, dolgočasno svinčenostjo, in tudi ljudje so se mi zdeli pusti in dolgočasni na smrt. Ves čas v vlaku mi je bilo nekako prijetno, ko sem se zavedal, da se peljem po dolgem času v domovino; čim bližje smo bili, tem pogostejše sem stopal k oknu, a ko je vlak obstal v rodnem mestu, me je nenadoma minulo vse. Tako se mi je zdelo, kot da nisem prišel ob pravem času, nekako prekmalu morda, ali bogve kako..., vse drugače sem si slikal svoj prihod v domovino. No, seveda, tisto je bilo samo v sanjah, resnica pa je navadno drugačna... A skušal sem lagati sam sebi in smehljaje sem se oziral po peronu, dokler nisem zagledal sestre, ki me je pričakovala.

In pozdravila me je takoj z žalostno novico.

»Teta ti je umrla!«

Pogledal sem jo začudeno in ji nisem takoj odgovoril.

»Katera teta?« sem jo povprašal naposled, dasi jih nimam mnogo in bi skoro lahko uganil.

»Teta Alojzija vendar! Saj veš, da je bolehal že par let.«

»Teta Alojzija,« sem ponovil in se spomnil tiste bledikaste ženske, ki me nikoli ni marala in je jaz že nisem videl kakih deset let. A vendar sem se je spominjal, celo to sem dobro pomnil, da mi je posodila nekoč, ko sem bil še na gimnaziji, dve kroni, katerih ji seveda nisem nikdar vrnil.

»Torej praviš, da je umrla? — No, in kaj za to?« — Pogledala me je nezadovoljno in natanko sem videl, kako je obvisel njen pogled na moji rdečkasti kravati.

Tedaj sem se spomnil.

Torej bo treba kupiti črno ovratnico, hm, pravzaprav tega ni ravno potreba, kdo pa ve, da je moja teta —?

»Moj bog,« se je začudila, »še vedno si tak! Spodobi se, da greš za pogrebom in tudi to se spodobi, da jo poskropiš, ko leži na mrtvaškem odru.«

Nejevoljno sem skimal z glavo, pa kaj sem hotel! Prišel sem med malenkostne ljudi in treba se je bilo ravnati, ako nisem hotel zamere takoj ob prvem svidenju.

Obmolnil je nekoliko in se nasmešnil.

»Ljudje so včasih res smešni, in ne samo smešni, naravnost odurni v svoji laži. Prosim vas — ali ni vseeno, če grem za pogrebom v črni ali rdeči kravati? Ali se pozna mar na hlačah in rokavicah, kakšna je žalost, ki je v sreči! Bedarija! Pa tako se spodobi, in vsak bi mi rekel, da sem nesramnež, brezverec in še bogve kakšen antikrist, če bi šel za krsto svoje matere v pisanem telovniku in z zeleno kravato, pa če je v mojem sreči žalost še tako resnična in velika... Verujte mi, da sem poznal žensko, ki je šla za pogrebom svojega moža s tako obupaním obrazom, da

slovensko občino na Štajerskem, razun Šoštanj in St. Ilja. Südmarkini in mestni agitatorji letajo po okoličih in obljublajo ljudem vse, kar si kdo želi; vino in pivo teče v potokih. Mnogo nezavednežev se je dalo pregovoriti in treba bode Slovincem napeti vse sile, da si obdržijo v gospodarstvu te občine. Snoči se je vršil dobro obiskan sestanek slov. zaupnikov v »Narodnem domu« celjskem. Govorilo se je o zadnjih pripravah pred volitvami. Nemci hočejo z vso silo naskočiti prvi in drugi razred; tam se bode v torek volilo. Nemškutarji imajo danes shod pri Zamoreu. Razburjenje in napetost na izid volitev je v mestu in okoličih velikanska. Celjska okolica je za Trbovljani največja slov. občina na Sp. Štajerskem; šteje okrog sedem tisoč prebivalcev.

Čudovita iznajdljivost ravnatelja c. kr. državnih železnic v Trstu.

Nedavno smo poročali, da uradnik, ki izdaja vozne listke na postaji Podrožica, proge Jesenice-Celovec, ne zna slovensko in je ponoči dne 26. julija dal vozne listke nekim slovenskim gospodom šele, ko so jih zahtevali v nemškem jeziku. Sicer bi jih ne bili dobili in bi morali plačati globo ali pa ostati v Podrožici. Oni gospodje so seveda napisali pritožbo v pritožno knjigo. Radovedni smo bili, kaj bo odgovorilo ravnateljstvo c. kr. državnih železnic. Da bo skušalo oprati nemškega uradnika, smo že vnaprej vedeli, da je pa tako čudovito iznajdljivo, kakor kaže njegov odgovor, tega pa res nismo pričakovali. Tisti odgovor se glasi: »Ob omejenem času nahajal se je pri osebni blagajni v Podrožici iz neizogibnih vzrokov (!!!) pomožni, slovenščine nezmožni uslužbenec. Pri vsem tem dobili so gospodje v slovenščini zahtevane vozne listke vsled posredovanja omenjenega (!) jezika zmožnega službojočega prometnega uradnika (saj ni res), torej oba nista zakrivila nikakega nekorektnega vedenja Vam nasproti.« Tako odgovor. Konstatiramo: ob tistem času sta bila v pisarni res dva uradnika, slovenščine pa ni znal (ali pa ni hotel znati niti eden, niti drugi); listke so gospodje dobili šele na nemško zahtevo. Jako radi bi tudi videli, ko bi nam hotelo c. kr. ravnateljstvo državnih železnic pojasniti one »neizogibne vzroke«, vsled katerih se je nahajal takrat (in se prav velikokrat tudi sicer nahaja) pri osebni blagajni v Podrožici slovenščine nezmožni uslužbenec. Smo res radovedni.

Cesarsko zastavo raztrgal.

V Florjanski ulici je v petek raztrgal cesarsko zastavo, pa ne kak

tudi Marija pod križem ni mogla imeti obupnejšega, pa sem videl na lastne oči, kako je odhajal drugo jutro iz njene spalnice že — drugi! Kanalcja — sem si mislil — truplo nje-nega moža je še toplo v grobu, pa se je že osvinjala z drugim — a pozneje, ko je dozorelo v meni spoznanje, sem spoznal, da je imela tista ženska popolnoma prav: nikoli ni ljubila svojega moža, vsilili so ji ga, in vem, da bi šla za pogrebom raje popolnoma v belem in s srečnim nasmehom v obrazu, a prosim vas, kaj bi rekli ljudje, ki ljubijo laž, kaj bi rekla javnost?!

In zaradi ljudi in zaradi vsega, kar moti ob takih prilikah okus in spodobnost, sem stopil v prvo trgovino in se prelevil v pogrebca: črno kravato sem si kupil in se napotil s sestro v tisto visoko hišo, kjer je ležala na mrtvaškem odru teta Alojzija.

V tretjem nadstropju je ležala, tako v prvi sobi, med svečami in venci, in odkritosrečno povedano, da nisem čutil ob pogledu na njeno voščeno blede lice prav nič drugega, kot ob drugih mrličih. Celo zgrabila se mi je, ko sem opazil med ustnicami strjeno, črnkasto kri, in nejevoljen in čemeran sem odšel v pred-sobo.

(Dalje prihodnjic.)

»Slovenčev« iredentist, ampak — t r a m v a j. Zastava je bila precej dolga in se je ovila okoli žice, ki je napeljana za električno železnico. Mimo prišedši tramvaj je potegnil zastavo raz drog in jo raztrgal, druge nesreče ni bilo.

Afera s slovensko trobojnico v Mariboru.

Na cesarjev rojstni dan so razobesili mariborski Slovenci na tamkajšnjem »Narodnem domu« poleg cesarske zastave tudi slovensko. Bili so k temu toliko bolj upravičeni, ker so visele po celem mestu frankfurta-ricke. In vsaj na tako visok patrijotičen praznik bi smeli vendar imeti Slovenci iste pravice kakor Nemci! Mariborski magistrat pa se ni oziral niti na cesarja, niti na njegov rojstni dan, niti na enakopravnost slovenskih someščanov, ki so z Nemci vred lojalno slavili cesarjevo 80. letnico, temveč je dal s policijo odstraniti slovensko trobojnico z »Narodnega doma«. Ta dogodek nas mora podučiti, da se nas smatra povsod in vselej za državljane druge vrste...

Slovenska elektrarna v Dravski dolini.

Iz Dravskega polja se nam poroča: Na predvečer cesarjevega rojstvenega dne so žarele po Vuhredu, Vuzenici in celi bližnji okolici prvič električne žarnice. G. Franjo Pahernik je postavil v Vuhredu krasno, moderno elektrarno, katera bo preskrbovala vse omenjene kraje z električno lučjo.

Tatvina koles.

V Dravljah je bilo ukradeno kolo poslovođji Francu Šusterju, stanujočemu na Karlovski cesti, kolo »Dürkopp«, katerega je imel shranjenega v neki koči. Kolo je prostega teka, črno pleskano, sedlo pa ima številko 22. — Tudi v Brestu je bilo ukradeno hišnemu posestniku Ivanu Erjavcu kolo »Dürkopp-Diana«, prostega teka. Pred nakupom se svari.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Žaljenje časti v najrazličnejših oblikah. Včerajšnji dan je bil »posvečen« pri ljubljanskem okrajnem sodišču izključno obravnavam o prestopih zoper varnost časti. Sicer se rešujejo pred okrajnim sodnikom najrazličnejše stvari: zagovarjati se morajo tam bolj nedolžne vrste pretepači, tatovi, goljufi, včasih zaide med nje tudi kak časnika — včeraj pa se je tam od 8. do 12. ure dopoldne reševala izključno le čast. V kazenskem zakoniku so prestopki zoper varnost časti registrirani v §§ 487. do 492. — torej suhih pet paragrafov in kakšna ogromna množina variacij, kombinacij, permutacij in drugih — acij se za njimi skriva!

Največjo vlogo pri žalitvi časti igra brez dvoma zoologija. Pride sosed pravi na vodo perilo; pri vodi najde s perilom že drugo sosedo, s katero se pa nekako postrani gledata. »Afa« se glasi po kratkem grmenju z ene strani in z druge kakor odmev »krota«; potem pride na vrsto — ker je zdaj doba avijatič — »kavka«, »vrana«, »štorklja«, »smrdokavra« itd. Konec istorije: dve tožbi pred okr. sodiščem. »Ali se bote pogliahale? Najbolj pametno bo. Mi bomo obe obsodili.« prigovarja sodnik. Ženski se po dolgem obotavljanju res poravnata — drugi dan se pa spet zmerjata. — Možakarji posezajo najraje v red sesavev: »osel«, »tele«, »bik«, »elefont« itd.; tudi »krokodil« je precej priljubljen.

Potem pridejo na vrsto druge titulature: »griza«, »pokveka«, »nesnaga«, »krevlja«, »šema«, »avša« itd. itd. — nepregledna armada jih je in iznajdljivost je brezmejna. O naš jezik je bogat in gibčen! — Za take reči se daje po navadi po 24 ali 48 ur, včasih po vrhu tudi post ali trdo ležišče; »boljši« ljudje pa plačujejo globo: 10 do 20 K.

Precej sitna stvar so zausnice; človek namreč nikdar ne ve, kdaj prekorači »pravo mero« in se obregne ob § 411. (lahka telesna poškodba). Marsikdo prenese prav krepko zausnico, pa se mu nič ne pozna, kdo drug pa dobi takoj modro buško, če

se ga le dotakneš. Kratkotomalo: za-ušnica, ki naj velja samo kot žaljenje časti mora biti — kot se je včeraj izrazil pred okr. sodiščem nek junak — »fletna«. Seveda, kdaj je »fletna« in kdaj ne, to se ne da vnaprej povedati.

Najbolj nevarni so prestopki po §§ 487. in 488.: očitanje kaznivih, nenravnih in nepoštenih dejanj. Tukaj se zapor meri kar na tedne. Za tožitelja je stvar včasih tudi prav, prav riskirana, kajti toženec se ne da vedno ugnati v kozji rog in ponudi za svojo trditev dokaz resnice. To je včasih jako neprijetno za tožitelja, posebno še, če se dokaz resnice — posreči. Potem je pa stvar taka: toženec zmagoslavno koraka domov, tožitelj pa stopica bolj nezmagoslavno; nos sega včasih čisto do peta. In če so imeli pri stvari opraviti tudi »doh-tarji«, je obraz tožitelja še celo kisel — v pričakovanju mastnih računov.

Kaj je čast? Kdo bi mogel to natančno definirati! Eni celo pravijo, da je ni. In vendar se — v bridkost in nadlogo okrajnim sodnikom in v veselje advokatom — dan na dan rešuje. Včeraj — kakor rečeno — se je pred okrajnim sodiščem ljubljanskim reševala neprenehoma od 8. do 12. ure dopoldne.

Za kratek čas.

Fajmošter Jaka: Kdo pa je ta gospod, ki si ga tako spoštljivo pozdravlja?

Fajmošter Matevž: Ta? To je največji lump na svetu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 20. avgusta. Včerajšnje slabo razpoloženje borze se je danes dopoldne z ozirom na neugodna poročila iz inozemstva še poslabšalo. Tudi sicer najbolj zahtevani papirji niso našli kupeev. Vse vrtnosti so na kurzu nekoliko popustile ali so pa le s težavo obdržale včerajšnji kurz. Opoldne so se nekoliko zboljšali kurzi državno-železniških in tabačnih akci in akcij orijentalnih železnic ter pivovarne »Gössa«. Avstr. zlata rentna je pridobila za 35 v. Na denarnem in deviznem trgu ni bilo nobene izpremembe.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 20. avgusta 1910.

Maločestni papirji.	Dunaj	Blagovni
4% majeva renta	93.60	93.80
4-2% srebrna renta	97.35	97.55
4% avstr. krona renta	93.55	93.75
4% ogr.	91.80	92. —
4% kranjsko deželno posojilo	95.50	96.50
4% k. o. češke dež. banke	94. —	95. —

Srečke.

Srečke iz l. 1860 1/5	232. —	238. —
„ 1864	324. —	329.50
„ tiske	155.50	161.50
„ zemeljske I. izdaje	300. —	306. —
„ II.	280.50	286.50
„ ogrske hipotečne	249.50	255.50
„ dun. komunalne	532. —	542. —
„ avstr. kreditne	525. —	535. —
„ ljubljanske	84.50	90.50
„ avstr. rdeč. križa	63.75	67.75
„ ogr.	38.50	42.50
„ bazilika	28.90	32.90
„ turške	256.25	257.25

Bankne.

Ljubljanske kreditne banke	440. —	444. —
Avstr. kreditnega zavoda	664. —	665. —
Dunajske bančne družbe	546.75	547.75
Južne železnice	113. —	114. —
Državne železnice	745.25	746.25
Alpine-Montan	742.50	743.50
Češke sladkorne družbe	256. —	258. —
Živnostenske banke	265. —	266. —

Valute.

Cekini	11.36	11.39
Marki	117.37 ⁰⁰	117.57 ⁰⁰
Franki	95.32 ⁰⁰	95.52 ⁰⁰
Lire	94.60	94.80
Rublji	253.25	254. —

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 2073

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, 20. avgusta 1910.

Dunaj: 22, 29, 32, 45, 62.

Gradec: 10, 42, 82, 45, 43.

Delavci!

Delavke!

Jutri, v nedeljo 21. t. m. ob 10. uri dopoldne vsi na

shod N. D. O.

v „Mestni dom“,

da protestujemo proti neprimerno podli pisavi „Slovenca“ napram „Mladeniški skupini N. D. O.“

Krasno posestvo

10 minut od brzovlakove postaje Poličane, in sicer vila s 3 sobami, verando, kuhinjo, klétjo, hlevskim poslopjem, 1 1/2 orala vinograda in 1 oral žlahtnega sadovnjaka se prodaja. Pripravno za upokojece. — Vprašanja: Schantl, Poličane, Štajersko. 110

Na obroke! 42

Vsak, ki vpošlje 14 K, dobi takoj krasno srebrno remontoarko z gonilom na sidro in 3 srebrnimi pokrovi, uradno puncirano, za 14 K; in 14karatno zlato verižico, 60 g težko, najmodernejše oblike, uradno puncirano za 140 K na obroke — po svojih ugodnih pogojih — samo 4 K mesečno. Prvi znesek 14 K se dvigne lahko tudi po povzetju. Ura in verižica tudi za dame. — Razpošilja se na vse strani.

R. LECHNER, razpošiljalnica ur in precijoz, Breclava št. 81.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosti. 1045

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani.

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti. Svetovno znane najfinejše blago po najnižjih cenah.

Najnovejši največji uspeh!

Zajamčeno 120 litrov na uro posnama Mayfarthov separator za mleko 55

„Diabolo“

ki stane samo 125 K.

Najostrejšje posnemanje. Najlažji tek. — Najpreprostejša konstrukcija.

Obrnite se na

PH. MAYFARTH & CO.

glavna poljedelskih strojev,

Dunaj, Taborstrasse št. 71.

Preprodajalci in agenti proti visokemu rabatu dobrododli.

Reflektanti dobe separator na poizkušjo.

Prvi

slovenski

izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

100 oseb! **BRZOJAVKA.** 150 živali!

Veliki češki cirkus KAREL KLUDSKY

edino po kontinentu potujoče podjetje te stroke, dospe prihodnje dni s to-
vornim vlakom iz Celovca v Ljubljano in bo kratek čas dajal predstave.

100 oseb! 150 živali! Več povedo pozneje oglasi in dnevni lepaki. **Ravnateljstvo.**

Nemščine in hrvaščine perfektno vešč

kontorist ali kontoristinja

z večletno prakso se sprejme. Ponudbe na
Adolfa Lichtenstern, manufaktura en gros, Reka, Via Fiumara št. 8.

Keil[®] lak

najboljši plesk za mehka tla.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize	90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete	90 ..
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov	40 ..
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah	30 ..
Keil-ova pasta za čevlje	109

dobiva se vedno pri Leskovicu & Medenu v Ljubljani

Poročajo: Anton Ditrich. Idrja: Val. Lapajne. Črnomelj: Anton Zorc.
Šteja Loka: Matej Žigon. Kamnik: Ed. Hajek. Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Kostanjevica: Al. Gatsch. Novo mesto: I. Picck. Kranj: Franc Dolenz.
Radovljica: Oton Homan. Kotevje: Franc Loy.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica
je

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K**,
obstoječe vloge nad **38 milijonov K**, a rezervni zaklad nad
1 milijon kron.

Vsaka izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je pri tej
hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **4¹/₂%** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj
1¹/₂% na leto.

Veletrgovina z železnino

„Merkur“

Peter Majdič, Celje

se priporoča.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **K 83.116.121-11**
upravnega premoženja **K 20.775.510-59**

obrestuje hranilne vloge po **4¹/₂%**
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čokolnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **K 20.000.000**

Posoji na zemljišča po 5¹/₂% x 1¹/₂% na amortizacijo ali pa po
5¹/₂% brez amortizacije; na monice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185. Poštno hranilnice račun št. 828.405.

Zelo ceno! Priporoča se Zelo ceno!

M. Kristofič-Bučar

Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

Zadnja moda

BLUZE — zgornja — KRILA

spodnja

svilene in čipkaste od 10 K do 50 K; volnene in batistne od 5 K do 30 K; dilenaste in druge od . . 3 K do 20 K.

volnena vrhnja od . . 6 K do 40 K
svilnata spodnja od 20 K do 36 K
iz drugega blaga od 2 K do 20 K

Nočne halje in fine kostume

od 10 K do 40 K.

otročje oblekice in krstne oprave

od 2 K do 20 K. od 3 K do 16 K.

Perilo, predpasnike, moderce, otročje klobučke, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov
po najnižji ceni.

Naročnikom pošljem tudi na izbiro.

Zelo ceno!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Promese zemljiških srečk k **K 5-50** k žrebanju tiskih srečk **K 8-**
žrebanju 5. septembra t. l. po 1 oktobra t. l. po

Član dunajskih in berlinskih pre-
voznikov poštstva. — Sprejema vse
v spedicijo spadajoče prevoznine iz
vseh in v vse kraje, po najnižjih
tarifih. — Prevaža poštstvo v novih
patentovanih poštstvenih vozeh na
vse kraje, tudi v inozemstvo. . .

Spedicijsko podjetje

Bavarski dvor **JOS. ŠKERLJ** v Ljubljani Bavarski dvor
Ustanovljeno leta 1908 Ustanovljeno leta 1908

Sprejema na zalogo razno blago, po-
hištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča
so na razpolago. — Nabiralni
promet Dunaj-Ljubljana in obratno
zastopan v vseh večjih mestih. Moj
zastopnik na Dunaju je Karl Lawl,
spediter, Dunaj I., Schulhof šte. 6.